

Gezamenlijke verklaring Aegon en Stichting Koersplandewegkwijt

Inleiding en achtergrond

In juni 2013 deed de Hoge Raad een uitspraak over het Koersplan in de zaak Stichting Koersplandewegkwijt (de 'Stichting') tegen Aegon (Spaarkas). De zaak handelde over transparantie over de premie overlijdensrisicoverzekering die werd ingehouden op de inleg van de deelnemers met een Koersplan. De Hoge Raad hield het oordeel van het Hof in stand dat sprake was van een leemte in de Koersplanovereenkomst over de hoogte van die premie. Aegon werd verplicht om met terugwerkende kracht de premie voor de overlijdensrisicodekking te verlagen en de poliswaarde te herberekenen voor degenen die zijn aangesloten bij de stichting wiens Koersplan was afgesloten in de periode 1989-1998.

Deze herberekening moest plaatsvinden aan de hand van een verschil in premie bepaald aan de hand van één individuele premie van een polis van een andere verzekeraar (de 'Ohra-premienorm'). Aegon moest de daaruit voortvloeiende compensatie doen toekomen aan de ruim 30 duizend bij de Stichting aangesloten deelnemers. De afwikkeling van die compensatie is inmiddels afgerond.

In het arrest oordeelde de Hoge Raad dat het op de weg van Aegon zou hebben gelegen (en Aegon had dit volgens de Hoge Raad in het kader van deze procedure nagelaten) om aan te tonen hoe hoog de 'redelijke premie' zou zijn geweest aan de hand van de premie die bij haarzelf of andere aanbieders destijds bij een zelfstandige overlijdensrisicoverzekering voor een vergelijkbaar risico in rekening werd gebracht en daarmee de 'redelijke premie' in te vullen. Dat uitgangspunt is in lijn met de aanbeveling van maart 2008 van de Ombudsman Financiële Dienstverlening.

Aegon heeft daarom direct naar aanleiding van het Arrest gecommuniceerd dat zij proactief zou gaan onderzoeken welke premie voor de overlijdensrisicodekking bij een zelfstandige risicoverzekering voor een vergelijkbaar risico bij haarzelf in rekening werd gebracht. Aegon heeft daarbij aangekondigd dat zij aan de hand daarvan zal beoordelen of het passend zou zijn om de KoersPlan polishouders die niet bij de Stichting waren aangesloten te compenseren. Aegon heeft de Stichting uitgenodigd om hierover mee te denken. De Stichting heeft deze uitnodiging ook aanvaard op basis van haar maatschappelijke rol in dit dossier. De Stichting benadrukt dat zij de betreffende deelnemers aan KoersPlan niet vertegenwoordigt en dus ook niet optreedt namens deze groep.

Het overleg tussen Aegon en de Stichting

Aegon en de Stichting hebben afgesproken dat de Stichting als actief klankbord zou fungeren bij het onderzoek van wat als invulling van 'de redelijke premie' zou moeten worden beschouwd op basis van de norm 'zelfstandige overlijdensrisicoverzekering voor gelijksoortige dekking'. Waar nodig zou de Stichting in de gelegenheid worden gesteld om de onderzoeksbevindingen ook zelf te laten valideren door externe deskundigen.

Het onderzoek is als volgt ingericht:

- Er is allereerst gekeken naar de premies die Aegon hanteerde voor het zelfstandig risicotarief in de periode 1989-1998, het 'Zelfstandig Tarief'.
- Dit Zelfstandig Tarief kon niet rechtstreeks worden toegepast op het KoersPlan. Het KoersPlan biedt namelijk een dekking die gedurende de looptijd stijgt. Een dergelijke dekking was destijds niet als zelfstandig tarief verkrijgbaar bij Aegon noch bij andere verzekeraars. Gangbaar voor een zelfstandige risicoverzekering zijn een vaste dekking gedurende de looptijd of een dalende dekking.
- Om toch een Zelfstandig Tarief voor KoersPlan te kunnen bepalen heeft Aegon op basis van de tarieven die zij destijds hanteerde een tariefopstelling gemaakt. Daarbij zijn de wel bekende premies omgerekend naar een premie die zou gelden voor de geboden dekking binnen Koersplan. Dit premietarief noemen we het Geconverteerd Zelfstandig Tarief.
- Dit Geconverteerd Zelfstandig Tarief is op verzoek van Aegon gevalideerd door Towers Watson.
- Vervolgens heeft ook de Stichting haar eigen externe deskundigen opdracht gegeven onderzoek te laten doen naar de vragen:
 - 1) welk tarief Aegon destijds gebruikte voor premies van zelfstandig overlijdensrisicoverzekeringen ;
 - 2) hoe deze premies zich verhouden tot de premies die andere grote verzekeraars hanteerden (of dit tarief marktconform was)
 - 3) is de conversiemethodiek juist die is gebruikt om te komen tot gelijksoortige dekking.

De uitkomsten van het overleg

De Stichting heeft Aegon medegedeeld dat het onderzoek van de Stichting heeft bevestigd dat het 'Zelfstandig Tarief' de premies van Aegon waren voor het zelfstandig risicotarief in de jaren negentig. Uit het onderzoek is volgens de Stichting vervolgens gebleken dat deze premies niet significant afwijken van die van andere verzekeraars en als marktconform gezien mogen worden. Tenslotte is bevestigd dat ook de berekende en gehanteerde conversietechniek juist is. Aldus heeft de Stichting bevestigd dat het Geconverteerd Zelfstandig Tarief overeenkomt met de invulling van de redelijke premie aan de hand van de premie zoals deze destijds door Aegon of andere aanbieders bij een zelfstandige overlijdensrisicoverzekering voor een vergelijkbaar risico in rekening werd gebracht.

Op basis van de dubbele validatie kan er vanuit worden gegaan dat het Geconverteerd Zelfstandig Tarief een correcte invulling is van de norm 'zelfstandige risicoverzekering voor gelijksoortige dekking'. De Stichting heeft echter aangegeven dat de daaruit voortvloeiende premies naar haar mening op een aantal elementen van de premiestructuur gecorrigeerd zouden moeten worden.

In intensief overleg met Aegon heeft de Stichting haar kritiekpunten toegelicht en is constructief gezocht naar een adequate oplossing om aan deze kritiek tegemoet te komen. Naar aanleiding hiervan heeft Aegon aangegeven bereid te zijn de premies van het Geconverteerd Zelfstandig Tarief op deze voor de Stichting essentiële punten te verbeteren. Dit betreft:

1. Een aanpassing van de minimum poliskostenopslag (van NLG 25 naar NLG 15),
2. Het fors verlagen (met 88%) van ingebouwde provisies, en
3. Het volledig loslaten van een minimum premie per maand.

Deze correcties op het Geconverteerd Zelfstandig Tarief zijn uitgewerkt in concreet uitgewerkte (en door de Stichting op juistheid gecontroleerde) premietabellen met differentiatie naar inleg, leeftijd en looptijd (de Premietabellen Aangepast Zelfstandig Tarief).

De Stichting bevestigt dat met de aldus berekende Premietabellen Aangepast Zelfstandig Tarief een redelijke en billijke invulling is gegeven aan de 'redelijke premie norm' die zowel het Hof Amsterdam, de Hoge Raad als de Ombudsman hanteerden.

Aegon heeft de Stichting laten weten dat zij proactief eenzijdig een verbetermaatregel zal baseren op deze Premietabellen Aangepast Zelfstandig Tarief voor de polishouders in het KoersPlan die ten tijde van het Arrest niet bij de Stichting waren aangesloten en deze polissen in de periode 1989-1998 hadden afgesloten.

Ondertekening: Den Haag, 16 juni 2014

Stichting Koersplandewegkwijt
De heer G.L. Sippel
Bestuurder

Aegon Spaarkas N.V.
R.M. Van der Tol
Directeur

Aegon Spaarkas N.V.
E.W. Koning
Directeur